

**Programma van maatregelen bij:
Nota: Resultaten landschappelijk bodemonderzoek :
Koningin Astridlaan 80, Kontich
(prov. Antwerpen)**

**Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
Borgerhout, maart 2024**

Titel

Programma van Maatregelen bij:
Nota: Resultaten landschappelijk bodemonderzoek:
Koningin Astridlaan 80,
Kontich (prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

Studiebureau

Projectcode

2024B394

Plaats en datum

Borgerhout, maart 2024

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport, 192

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens	4
2. Inleiding	6
3. Synthese en antwoord onderzoeksvragen	6
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied	7
5. Programma van maatregelen.....	8

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Kontich, Koningin Astridlaan
(22-KON/AST-2022E201)

Ligging

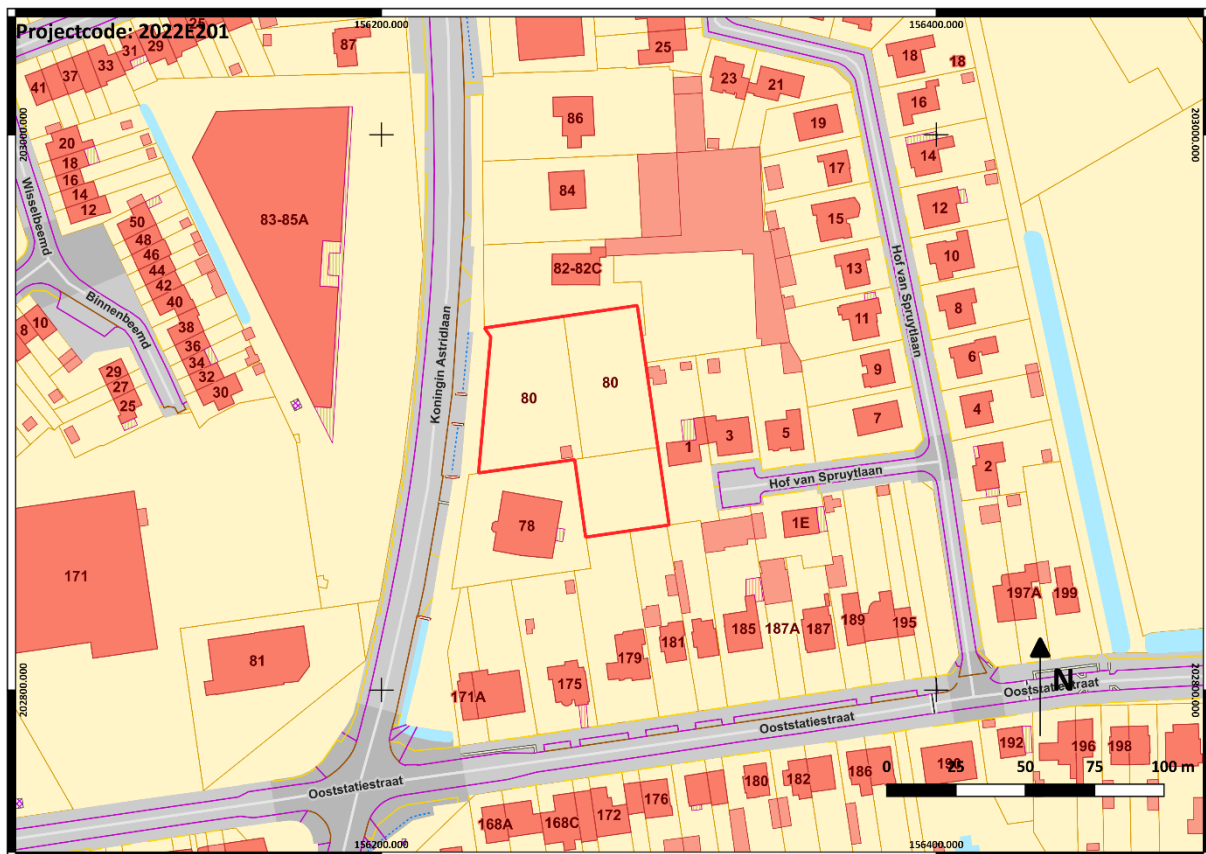
Antwerpen, Kontich,
Koningin Astridlaan 80

Kadastrale gegevens

Kontich: 2de Afdeling: Sectie C
Perceelnummers: 40R, 41Y2, 38R2

Bounding Box

X156235,3 Y202878,0
X156269,9 Y202882,9
X156273,8 Y202855,1
X156303,7 Y202859,3
X156292,2 Y202938,4
X156237,2 Y202930,3

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied in rood (1/1000)

Projectcode

2024B394

Opdrachtgever

Studiebureau

Contactpersoon opdrachtgever

Zie privacy-fiche

Uitvoerder

Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research & Consultancy.

Erkend archeoloog

Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126

Guldensporenstraat 143

2140 Borgerhout

Assistent-Aardkundige

Robby Vervoort

Geplande ingreep

Slopen bestaande bebouwing, bouwen restaurant, aanleggen nutsvoorzieningen, wegenis en parking en groenaanleg.

Geldende wetgeving en voorwaarden

Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De melding werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn. De oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt meer dan 1000 m².

Randvoorwaarden

Het projectgebied is gedeeltelijk verhard.

Thesaurus

Landschappelijk bodemonderzoek, uitgesteld traject, GGA

2. Inleiding

Naar aanleiding van de aanvraag voor het bekomen van een omgevingsvergunning met het oog op het optrekken van een nieuw restaurant met omliggende verhardingen, wegenis en groenaanleg te Kontich, Koningin Astridlaan 80 werd reeds een bureauonderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat het projectgebied een verhoogde kans had op de aanwezigheid van archeologische resten met een hoog potentieel op kenniswinst. Daarom werden bijkomende onderzoeken aanbevolen in de vorm van een traject te starten met een landschappelijk booronderzoek en eindigend met een prospectie met ingreep in de bodem. Deze onderzoeken dienden te worden uitgevoerd in een uitgesteld traject.

3. Synthese en antwoord onderzoeksvragen

Op basis van het voorafgaandelijk uitgevoerde bureauonderzoek kon niet worden nagegaan of er zich eventueel archeologische resten binnen het projectgebied bevonden met een hoog potentieel tot kennisvermeerdering. Wel kon worden vastgesteld dat het gebied, gezien de landschappelijke kenmerken en de regio waarbinnen het gesitueerd was, een hoog potentieel had op de aanwezigheid van archeologische resten.

Om na te gaan of er zich nog een intacte bodem bevond werd in eerste instantie een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat binnen het terrein het oorspronkelijke bodemprofiel volledig werd verstoord. Dit gebeurde tot in de moederbodem (C-horizont). Hierdoor kon worden uitgesloten dat er zich nog intacte steentijd artefactensites binnen het projectgebied bevonden en dat de kans op de aanwezigheid van waardevolle sporensites erg klein tot onbestaande is.

De onverstoorde C-horizont werd enkel aangetroffen in de boringen 3 en 4. Ter hoogte van boring 3 situeerde deze zich op een diepte van 2,70 meter onder het bestaande maaiveld. Ter hoogte van boring 4 bevond deze zich op een diepte van 1,40 meter onder het bestaande maaiveld. In de boringen 1, 2 en 5, die werden uitgevoerd tot een diepte van 1,50 meter onder het bestaande maaiveld werd de onverstoorde moederbodem niet aangetroffen. Alle boorprofielen vertonen ophogingslagen met resten of sporen van baksteen. De aanwezigheid van deze inclusies toont aan dat ze een antropogene oorsprong hebben en dat het volledige terrein werd verstoord (allicht in de nieuwe of nieuwste tijd).

- *Is de oorspronkelijke bodem intact?*

Binnen het projectgebied werden geen sporen aangetroffen van intacte bodemprofielen. De aanwezigheid van inclusies van baksteen in de aangetroffen lagen tonen aan dat het terrein volledig is verstoord.

- *Bevindt er zich een ouder loopniveau en op welke diepte bevindt dit zich?*

Er werden geen resten van een ouder loopniveau aangetroffen tijdens het uitgevoerde booronderzoek.

- *Wat is de opbouw van de bodem?*

Op de bodemkaart van Vlaanderen wordt voor het grootste deel van het projectgebied een bodem van het type Efp gekarteerd. Uit de uitgevoerde landschappelijke boringen bleek dit ook te kloppen. Enkel bij boring 2 werd een bodem van het type Ebp aangetroffen. Tevens dient te worden vermeld dat er binnen het terrein sprake is van opgehoogde gronden (ON).

- *Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?*

Het terrein werd in het verleden volledig omgewoeld, allicht om het bruikbaar te maken voor exploitatie gezien de aard van de aanwezige oorspronkelijke bodem. Hierdoor zijn alle eventueel ooit aanwezige archeologische resten binnen het projectgebied vernield.

- *Zijn er recente verstoringen aanwezig en wat is hun ruimtelijke begrenzing?*

Binnen het volledige projectgebied is sprake van de aanwezigheid van ophogingslagen met inclusies van baksteen. Omtrent de datering van deze lagen en wanneer het terrein werd omgewoeld, zijn geen gegevens beschikbaar.

- *Wat is de impact van de geplande werken? Is er mogelijkheid tot behoud in situ?*

Gezien het terrein reeds volledig is verstoord, zullen de geplande werken geen bijkomende schade berokkenen aan het archeologische erfgoed omdat er geen waardevolle archeologische resten meer aanwezig zijn binnen het projectgebied.

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Op basis van het voorafgaandelijk uitgevoerde bureauonderzoek kon niet worden nagegaan of er zich eventueel archeologische resten binnen het projectgebied bevonden met een hoog potentieel tot kennisvermeerdering. Wel kon worden vastgesteld dat het gebied, gezien de landschappelijke kenmerken en de regio waarbinnen het gesitueerd was, een hoog potentieel had op de aanwezigheid van archeologische resten.

Op basis van het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek kan besloten worden dat de aanvankelijke archeologische verwachting voor het onderzoeksgebied kan worden bijgesteld. Het onderzoek toonde aan dat er op het terrein van een oorspronkelijke bodemopbouw geen sporen meer konden worden aangetroffen. Hieruit concluderen we dat de kans op de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten met een hoog potentieel op kennisvermeerdering erg laag tot onbestaande is.

Het terrein heeft geen kennisvermeerderingspotentieel.

5. Programma van maatregelen

Er werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd, dat aangaf dat er geen bijkomende maatregelen nodig geacht werden in het kader van de geplande werken. Dit vooronderzoek werd uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en bestond uit een landschappelijk bodemonderzoek door middel van landschappelijke boringen. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed binnen het projectgebied werd uitgevoerd.

De impact van de geplande werkzaamheden werd getoetst aan de gekende reeds verstoorde en reeds onderzochte zones, de gekende geologische, bodemkundige en ecologische kenmerken en de gekende archeologische en historische waarden (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek).

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek zijn de vastgestelde bodemverstoringen.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*

Hoewel het projectgebied gelegen is in een gebied met een hoog archeologisch potentieel, blijkt uit de uitgevoerde onderzoeken (bureaustudie en landschappelijk bodemonderzoek) dat de kans op het aantreffen van sites met een hoog potentieel aan kennisvermeerdering erg klein tot onbestaande is ten gevolge van de vastgestelde aanwezige verstoringen binnen het projectgebied. Met andere woorden er bevindt zich geen archeologisch erfgoed in de bedreigde zone dat de extra tijd, investering en financiële middelen nodig voor bijkomend onderzoek op voldoende wijze kan verantwoorden.

- *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*

Gezien het ontbreken van mogelijke archeologische resten met een hoog potentieel aan kennisvermeerdering dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.

- *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*

Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.

- *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*

Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft.